

**Statsrådets skrivelse till Riksdagen med anledning av
ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv
(ramdirektivet för bekämpningsmedel)**

I enlighet med 96 § 2 mom. grundlagen
översänds till riksdagen Europeiska gemen-
skapernas kommissions förslag av den 12 juli
2006 till Europaparlamentets och rådets d-

rektiv om upprättande av en ram för gemen-
skapens åtgärder för att uppnå en hållbar an-
vändning av bekämpningsmedel samt en
promemoria om förslaget.

Helsingfors den 9 november 2006

Miljöminister *Jan-Erik Enestam*

Konsultativ tjänsteman Merja Turunen

EU/2006/1182

MILJÖMINISTERIET
Överinspektör
Hannu Braunschweiler

PROMEMORIA 12.9.2006

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSIONS FÖRSLAG TILL PARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV OM UPPRÄTTANDE AV EN RAM FÖR GEMENSKAPENS ÅTGÄRDER FÖR ATT UPPNÅ EN HÅLLBAR ANVÄNDNING AV BEKÄMPNINGSMEDEL (RAMDIREKTIVET FÖR BEKÄMPNINGSMEDEL)

1. Allmänt

Europeiska gemenskapens kommission lade den 12 juli 2006 fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel (KOM(2006) 373 slutlig). Ramdirektivet för bekämpningsmedel skall enligt kommissionens förslag antas med stöd av artikel 175.1 i EG-fördraget, varvid det medbeslutandeförfarande som avses i artikel 251 skall tillämpas på direktivet.

Samtidigt meddelade kommissionen om en temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel (KOM(2006) 372 slutlig), som hänför sig till genomförandet av gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram. Till riksdagen överlämnas en särskild utredning om bekämpningsmedelsstrategin. Direktivförslaget utgör en del av genomförandet av bekämpningsmedelsstrategin i fråga om vilken en konsekvensbedömning har utförts (SEC(2006) 894 och ett sammandrag SEC(2006) 914). Enligt artikel 7.1 i Europaparlamentets och rådets beslut 1600/2002/EG om det sjätte miljöhandlingsprogrammet är det huvudsakliga syftet med bekämpningsmedelsstrategin att minska bekämpningsmedlens effekter på människors hälsa och på miljön samt att i allmänhet sträva efter en mer hållbar användning av bekämpningsmedel och att i betydande utsträckning minska användningen av bekämpningsmedel och de risker som användningen av bekämpningsmedel förankleder. Samtidigt skall emellertid

kraven på ett ändamålsenligt växtskydd iaktas. Syftet med ramdirektivförslaget är att genomföra de flesta av de delar i bekämpningsmedelsstrategin som förutsätter att ny lagstiftning stadfästs.

Användningen av bekämpningsmedel i medlemsstaterna har förändrats märkbart under de 15 senaste åren. Även om bekämpningsmedel används i mindre utsträckning i en del medlemsstater, har användningen ökat kraftigt i andra medlemsstater. Dessa varierande riktningar visar att medlemsstaterna har olika politik och att åtgärder behövs på gemenskapsnivå i synnerhet för att man skall kunna garantera en hög nivå när det gäller att skydda människors hälsa och miljön inom hela EU-området.

Kommissionen har berett bekämpningsmedelsstrategin och ramdirektivet i samarbete med alla intressegrupper och instanser. Samråd har förts med Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén, industrin, konsument- och jordbrukarorganisationer samt allmänheten. Kommissionen ordnade dessutom en konferens och sammankomster med representanter för olika intressegrupper samt deltog i konferenser som behandlade särskilda frågor som hänför sig till ämnet. Kommissionen ordnade även ett öppet samråd. Målen med den föreslagna strategin och många åtgärder som eventuellt kan genomföras fick brett understöd.

Utöver bekämpningsmedelsstrategin och ramdirektivet har kommissionen redan lagt fram eller avser att lägga fram följande do-

kument före år 2008:

- förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av direktiv 91/414/EEG (KOM(2006) 388 slutlig)
- förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om insamling och rapportering av statistik som gäller växtskyddsmedel
- förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv i vilket fastställs huvudsakliga krav för miljöskyddet då ny spridningsutrustning och spridningsmateriel kommer ut på marknaden; förslaget kommer eventuellt att ingå i direktivet om maskiner 2006/42/EG
- förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om miljökvalitetsnormer inom vattenpolitikens område (KOM(2006) 397 slutlig), som inbegriper normer för vissa bekämpningsmedel.

Genom ny lagstiftning kompletteras meddelandet till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén - Den europeiska handlingsplanen för miljö och hälsa (KOM(2004) 416 slutlig), som bl.a. innehåller nödvändiga åtgärder i syfte att sammanställa homogena uppgifter om människors exponering för bekämpningsmedel och följderna av exponering.

Kommissionen föreslår att ramdirektivet för bekämpningsmedel avgränsas till att gälla endast växtskyddsmedel, eftersom EU:s sjätte miljöhandlingsprogram hänvisar till sådan lagstiftning som endast gäller växtskyddsmedel och eftersom växtskyddsmedel utgör den viktigaste gruppen av bekämpningsmedel. Tillämpningsområdet för den temainriktade strategin kan emellertid utvidgas i framtiden om det finns behov av motsvarande åtgärder för biociderna.

2. Syftet med förslagen

Syftet med det föreslagna ramdirektivet för bekämpningsmedel är att förstärka ramarna för en hållbar användning av bekämpningsmedel genom att minska de risker och effekter som användningen av bekämpningsmedel medför för människornas hälsa och för miljön så att grödorna samtidigt dock skyddas tillräckligt. Syftet med direktivförslaget är att genomföra de flesta av de delar i bekämpningsmedelsstrategin som förutsätter att ny lagstiftning stadfästs.

En av bristerna med den gällande lagstiftningen är att den inte i tillräcklig utsträckning behandlar den fas då bekämpningsmedel används vilken är av central betydelse då det gäller uppkomsten av de risker som bekämpningsmedlen medför. Därför föreslås åtgärder i ramdirektivet för att avhjälpa denna brist och skapa en enhetlig, allmän politisk ram för regleringen om bekämpningsmedel inom gemenskapen.

Ett syfte med direktivförslaget är att stödja en förnuftig och omsorgsfull användning av bekämpningsmedel samt ändamålsenlig odling och skötsel av marken. Enligt förslaget är det också viktigt att förbättra den verksamhet som användarna av bekämpningsmedel, i synnerhet yrkesmässiga användare, utför genom att garantera bättre utbildning eftersom användning av bekämpningsmedel på fel sätt och i för stora mängder beror på användarna själva. Ett syfte är också att förbättra kvaliteten på och effektiviteten hos spridningsutrustning för bekämpningsmedel för att användarna skall kunna uppnå bästa möjliga effektivitet i behandlingen med så små skadliga verkningar på människornas hälsa och miljön som möjligt.

3. Förslagets huvudsakliga innehåll

I förslaget till ramdirektiv för bekämpningsmedel genomförs de åtgärder i den temainriktade strategin som inte kan integreras i befintlig lagstiftning eller politik med undantag för insamling av statistikuppgifter som gäller introducering av växtskyddsmedel på marknaden och användning av dem. Direktivförslaget innehåller bestämmelser om följande:

- Medlemsstaternas nationella handlingsplaner där mål fastställs för minskning av faror, risker och beroendet av kemiskt växtskydd.
- Intressegruppernas deltagande i uppgörande, genomförande och ändring av nationella handlingsplaner. Medlemsstaterna definierar detaljerade arrangemang för allmänhetens deltagande och den nivå på vilken deltagandet sker i syfte att erbjuda medborgarna en möjlighet att delta i förfarandet i ett tidigt skede och effektivt.
- Inrättande av ett system för utbildning av

yrkesmässiga användare av bekämpningsmedel för att garantera att de som regelbundet använder bekämpningsmedel är fullt medvetna om de risker som hänför sig till användningen och vidtar alla nödvändiga åtgärder för att finna sådana metoder som är till så liten skada som möjligt i syfte att lösa de problem som hänför sig till växtskyddsmedel. Inom systemet ges användarna råd för att de skall kunna fatta så goda beslut som möjligt om olika tillgängliga produkter för samma behandling (skadliga bekämpningsmedel ersätts med mindre skadliga på användarnivå).

- Förbättrande av informationen till allmänheten (i synnerhet till andra än yrkesmässiga användare av bekämpningsmedel) via informationskampanjer och detaljhandlare.

- Regelbundna kontroller av spridningsutrustning för att man skall kunna minska bekämpningsmedlens hälsorisker (i synnerhet i fråga om användares exponering) och miljörisker.

- Förbud mot flygbesprutning av bekämpningsmedel för att man skall kunna begränsa betydande negativ påverkan på människors hälsa och på miljön, som uppkommer särskilt genom vindavdrift. Flygbesprutning skall kunna användas endast i undantagsfall om det innebär klara fördelar och även ger miljövinster jämfört med andra spridningsmetoder eller om lämpliga alternativ saknas. Föreskrifterna för dylika undantag skall fastställas för att minska risken för skadliga effekter, t.ex. genom att kräva ändamålsenlig utbildning av användare och tillämpa de standarder som gäller för spridningsutrustning.

- Särskilda åtgärder för att skydda vattenmiljön från förorening av bekämpningsmedel i syfte att främja uppnåendet av de mål som fastställs i ramdirektivet för vattenpolitiken (artiklarna 7.3, 11 och 16 i direktiv 2000/60/EG).

- Definiering av sådana områden där användning av bekämpningsmedel begränsas eller förbjuds med stöd av åtgärder som avses i annan lagstiftning (t.ex. artiklarna 6, 10 och 12 i direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter och artiklarna 3 och 4.4 i direktiv 79/409/EEG

om bevarande av vilda fåglar). Dylika områden skall fastställas även för att minska allmänhetens risk för exponering och för att skydda känsliga befolkningsgrupper såsom barn.

- Hantering och lagring av förpackningar med bekämpningsmedel samt rester av bekämpningsmedel och andra åtgärder som hänför sig till hantering av produkter för att inte bekämpningsmedel skall lagras eller hanteras ovarsamt och på ett sätt som kan förorena miljön.

- Främjande av jordbruk som använder små mängder av bekämpningsmedel och fastställande av förutsättningar för tillämpning av integrerat växtskydd på odlarnivå i medlemsstaterna. Med integrerat växtskydd avses samordnad hantering där man kombinerar kemisk bekämpning med andra bekämpningsmetoder och förebyggande metoder. Med hjälp av direktivet fastställs standarder som gäller integrerat växtskydd för hela gemenskapen och de blir obligatoriska från år 2014. På gemenskapsnivå fastställs också grödspecifika standarder för integrerat växtskydd, men tillämpningen av dessa är fortfarande frivillig. Medlemsstaterna kan stöda denna verksamhet i samband med åtgärder som syftar till att utveckla landsbygden.

- Mätning av uppnådda framsteg när det gäller att minska riskerna med hjälp av harmoniserade indikatorer som kommer att bli bindande för alla medlemsstater i samband med den regelbundna rapporteringen. Gemensamma indikatorer bör användas i alla medlemsstater parallellt med eventuella nationella indikatorer.

- Skapande av ett system för utbyte av information på gemenskapsnivå. Enligt direktivförslaget inrättas en expertgrupp för den temainriktade strategin bestående av representanter för medlemsstaterna och alla andra intressegrupper och med uppgift att fortlöpande utveckla och uppdatera ändamålsenliga anvisningar, bästa praxis och rekommendationer och följa med genomförandet av föreslagna åtgärder som en del av den temainriktade strategin.

Medlemsstaterna skall enligt direktivförslaget sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet senast två år efter dagen för dess ikraft

trädande. Till förslaget hänför sig ingen övergångsperiod. Förslaget innehåller en översynsklausul. Dessutom gäller förslaget till direktiv ett område som omfattas av EES-avtalet och direktivet bör därför utsträckas till att gälla EES-länderna.

4. Förslagens konsekvenser

Konsekvenserna av ramdirektivförslaget har bedömts ur ekonomisk, social, hälsomässig och miljömässig synvinkel som en del av bedömningen av konsekvenserna av bekämpningsmedelsstrategin. När det gäller de åtgärder som föreslås i utkastet till ramdirektiv har kommissionen granskat 35 olika alternativ (frivilliga vs. obligatoriska åtgärder) med tanke på ekonomiska och sociala konsekvenser och konsekvenser för miljön för olika intressegrupper och myndigheter. Då man bedömde kostnaderna för och nyttan av de föreslagna åtgärderna utfördes också en jämförelse med det alternativ att situationen förblir oförändrad.

4.1. Verkningar på lagstiftningen

Det föreslagna direktivet förutsätter ändringar huvudsakligen i lagen om bekämpningsmedel (1969/327) och förordningen om bekämpningsmedel (1995/792). Största delen av de åtgärder som presenteras i direktivförslaget ingår redan i Finlands gällande lagstiftning om bekämpningsmedel. En revidering av den nationella lagstiftningen om bekämpningsmedel är för närvarande under beredning. Även i fråga om en del andra författningar som gäller jordbruk och miljö kan vissa ändringar vara nödvändiga, t.ex. i fråga om villkoren för lantbruksstöd och bestämmelser som gäller naturskydd.

Antagandet av detta ramdirektiv har bedömts vara förenligt med subsidiaritetsprincipen, eftersom enbart medlemsstaternas åtgärder inte räcker till för att uppnå syftena med förslaget utan det behövs åtgärder på gemenskapsnivå.

4.2. Ekonomiska konsekvenser

Trots att bekämpningsmedlen medför risker för människans hälsa och för miljön är de till nytta, huvudsakligen ekonomisk nytta, i synnerhet för jordbrukarna. Bekämpningsmedlen ökar skörden och förbättrar lantbruksprodukternas kvalitet maximalt och minskar behovet av arbetskraft. De kan också bidra till att jorderosionen minskar, eftersom behovet av markberedning minskar, och till att tillgången på mångahanda jordbruksprodukter till skäligt pris garanteras. Med hjälp av växtskyddsmedel kan man också garantera att kraven på växternas sundhet uppfylls och garantera den internationella handeln med jordbruksprodukter. Närmast på grund av dessa orsaker används bekämpningsmedel i stor omfattning inom jordbruket och trädgårdsodlingen. Bekämpningsmedel används också utanför jordbrukssektorn i många olika syften, alltifrån skydd av trä och textilier till skydd av folkhälsan.

De åtgärder som föreslås i strategin syftar till att minska de miljö- och hälsorisker som hänför sig till användningen av växtskyddsmedel utan att växtproducenternas skörd minskar. Samhället, särskilt användarna av bekämpningsmedel, konsumenterna och miljön kommer att dra nytta av att riskerna minskar och av de föreslagna åtgärdernas totala effekter. Det är dock svårt att mäta denna nytta i pengar. Utgående från en omfattande utredning bedöms att en hållbar användning av bekämpningsmedel årligen kommer att medföra en netto nytta på mer än 200 miljoner euro inom hela EU i takt med att riskerna minskar. De kostnader som uppkommer till följd av förorening av vattentäkter för hushållsvatten kommer också att minska.

Genomförandet av de åtgärder som föreslås i strategin kommer delvis att betalas av den industri som producerar växtskyddsmedel, andra verksamhetsidkare och jordbrukare, som överför kostnaderna på priserna på sina produkter. Jordbrukare som använder mindre växtskyddsmedel kommer däremot att dra

nytta av åtgärderna då driftskostnaderna minskar. De föreslagna åtgärderna beräknas minska de mängder bekämpningsmedel som används inom EU med 11-16 %, vilket motsvarar 31 000 – 44 000 ton verksamma ämnen årligen. Till följd av detta kommer jordbrukarna inom EU att spara 770 - 1 100 miljoner euro per år, men däremot blir de tvungna att betala en del av kostnaderna för andra åtgärder, vilket innebär att netto nyttan för dem uppskattas till 380 – 710 miljoner euro årligen. Uppfyllandet av de i ramdirektivet föreslagna kraven när det gäller lagring av bekämpningsmedel beräknas kosta 40-80 miljoner euro inom hela EU, ordnandet av utbildning 250 miljoner euro, testning av spridningsutrustning för bekämpningsmedel 90 miljoner euro och service på utrustningen 40 miljoner euro. Dessutom beräknas tilläggskostnaderna för ny spridningsutrustning uppgå till 2-4,5 miljoner euro och kostnaderna för statistik som hänför sig till användning av bekämpningsmedel 2 miljoner euro.

De åtgärder som föreslås i direktivet kommer att öka efterfrågan på bl.a. utbildning och på service- och certifieringstjänster i fråga om lagrings- och spridningsutrustning för bekämpningsmedel. Till följd av de föreslagna åtgärderna ökar antalet arbetsplatser mer än det minskar totalt sett, uppskattningsvis 3 000 arbetsplatser inom hela EU. Inom företag som tillverkar och distribuerar växtskyddsmedel kommer arbetsplatserna att minska.

Som en följd av att direktivförslaget antas kommer en del myndighetsuppgifter att öka i viss mån. Mera resurser kommer att behövas för de myndigheter som sköter bl.a. uppgörande, uppföljning och rapportering när det gäller nationella åtgärdsprogram, beredning och verkställande av utbildningsprogram samt val och skötsel av känsliga områden. De avgifter som med stöd av gällande lagstiftning tas ut av dem som ansöker om registrering av bekämpningsmedel täcker endast de kostnader som registreringen förorsakar, vilket innebär att de tilltagande myndighetsuppgifterna bör täckas på annat sätt. Detta förutsätter att myndigheterna beviljas tilläggsresurser i viss mån.

4.3. Administrativa konsekvenser

Ordnande och upprätthållande av anvarutbildning i anslutning till användning av bekämpningsmedel för jordbrukare som är bundna av villkoren i programmet för miljöstöd för jordbruket har redan delvis genomförts i finsk lagstiftning liksom också förfarandet med tillstånd för flygbesprutning.

Enligt förslaget förutsätts att medlemsländerna gör upp nationella åtgärdsplaner för att minska de risker som bekämpningsmedlen föranleder enligt gemenskapens tidtabell. Dylika planer kräver intensivt samarbete mellan de myndigheter som ansvarar för bekämpningsmedel samt tillräckliga personallresurser för att göra upp, genomföra och följa upp planerna. Utvidgningen, verkställandet och upprätthållandet av programmen för anvarutbildning kräver också samarbete mellan och resurser av olika myndigheter, och det gör också effektiviseringen av informationen till allmänheten. Till den regelbundna tekniska inspektionen av spridningsutrustning hänför sig även rapporteringsskyldigheter till kommissionen, vilket innebär att man bör komma överens om arbetsfördelningen och ansvaret mellan myndigheterna och andra som deltar i inspektionerna. För att man skall kunna minska användningen av bekämpningsmedel inom känsliga områden krävs samarbete mellan myndigheter på regional och lokal nivå vid kartläggning och uppföljning av områden som skall reserveras för detta ändamål. Detta kräver resurser för de nationella myndigheterna på regional och lokal nivå.

Förslagets administrativa konsekvenser blir i övrigt ringa i Finland.

4.4. Konsekvenser för miljön

Syftet med förslaget är att minska bekämpningsmedlens effekter på människornas hälsa och på miljön samt att eftersträva en mer hållbar användning av bekämpningsmedel samt att i betydande omfattning minska användningen och riskerna med användningen. Förslagets miljökonsekvenser kommer att bero på vilken effekt de praktiska åtgärder har som genomförs på gemenskapsnivå och

på nationell nivå. I gällande lagstiftning om bekämpningsmedel ligger vikten speciellt vid början och slutet av livscykeln för beredningar av bekämpningsmedel, så att risker förebyggs innan medlen kommer ut på marknaden och de högsta tillåtna halterna av rester av verksamma ämnen i jordbruksprodukter fastställs. I förslaget åtgärdas och kompletteras bristerna i gällande lagstiftning, vilka gäller regleringen om de miljö- och hälsorisker som uppkommer i det skede då bekämpningsmedel används.

Trots tillämpade åtgärder och gällande lagstiftning, som syftar till att skydda människors hälsa och miljön, har den faktiska förbrukningen och användningen av växtskyddsmedel inte minskat inom EU åren 1992-2003. Antalet prover på livsmedel och foder i vilka man konstaterat rester av bekämpningsmedel som överstiger de högsta tillåtna värdena enligt lagstiftningen har inte minskat åren 1996-2003 utan motsvarar ca 5 %. Trots de gällande gränser som anges för bekämpningsmedel hittas fortfarande i miljön (i synnerhet marken, luften och vattnet) oönskade mängder av vissa bekämpningsmedel.

Åtgärderna enligt ramdirektivet förväntas i synnerhet minska de allmänna riskerna och de negativa verkningarna av användningen av bekämpningsmedel på människornas hälsa och miljön. Detta kan man uppnå genom att med hjälp av skyddsåtgärder minska oönskad exponering och faror som beror på de ämnen som används.

Till följd av ramdirektivet kommer kännedomen om användningen av bekämpningsmedel att öka i stor utsträckning, riskindikatorerna att utvecklas och användningen av bekämpningsmedel att minska med tiden. Användningen av bekämpningsmedel förväntas minska allmänt även på grund av att sådan odling som använder bekämpningsmedel i liten utsträckning blir vanligare (bl.a. integrerat växtskydd, ekologisk odling) och av att man fastställer områden där användningen av bekämpningsmedel begränsas eller förbjuds även om detta inte står i direkt relation till en minskning av de faktiska riskerna. Bättre utbildade användare som har en optimal spridningsutrustning till sitt förfogande använder bekämpningsmedel på ett effektiva-

re sätt och begränsar utsläppen i miljön, i synnerhet vattenmiljön. Dessutom förväntas att sådan odling som använder bekämpningsmedel i liten utsträckning ökar, t.ex. integrerad produktion.

Till följd av de åtgärder som föreslås i ramdirektivet förväntas också att det i de prover som tas på livsmedel och foder i medlemsstaterna i mindre utsträckning konstateras rester som överstiger de högsta tillåtna mängderna. Dessutom kommer antalet förgiftningar hos människor och vilda djur att minska. Det går inte att fastställa kvantitativa mål för dessa trender, då nödvändiga grundläggande uppgifter ofta saknas eller då det inte går att förutse de kvantitativa effekterna på ett tillförlitligt sätt på grund av att det finns för många faktorer att beakta. Konsekvensbedömningen påvisar dock att den förväntade totala effekten är klart positiv.

5. Statsrådets preliminära ståndpunkt

Finland stöder direktivförslaget, som syftar till att vid sidan om gällande lagstiftning om bekämpningsmedel minska de risker som användningen av bekämpningsmedel medför för människornas hälsa och för miljön samt främja en hållbar användning av bekämpningsmedel. Avsikten är inte att detta skall äventyra växtskyddet. Flera av de åtgärder som ingår i förslaget har delvis redan verkställts i Finland bl.a. i villkoren för miljöstödet för jordbruket, vilket innebär att de redan gäller för nästan alla jordbrukare (för närvarande står endast ca 5 % av jordbrukarna utanför miljöstödet).

Artikel 175.1 i EG-fördraget verkar vara en korrekt och tillräcklig rättslig grund för ramdirektivet utgående från etablerad rättspraxis vid EG-domstolen, i synnerhet utlåtandet om Cartagena-protokollet om biosäkerhet 2/00 (6.12.2001). Det viktiga är prioriteringen i lagstiftningsförslaget: största delen av åtgärderna i direktivförslaget hänför sig även innehållsmässigt till den rättsliga grunden för miljöpolitiken. Enligt EG-domstolen leder det faktum att direktivets bestämmelser kan avspeglar sig på handelspolitiken inte i sig till att den artikel som gäller handelspolitik bor-

de tas med bland de rättsliga grunderna. Dessutom innehåller förslaget med tanke på den inre marknaden inga sådana betydande begränsande bestämmelser att detta skulle ha någon inverkan på den rättsliga grunden, vilket innebär att inte heller artikel 95 i EG-fördraget verkar vara nödvändig.

Uppgörandet av en nationell handlingsplan i syfte att minska riskerna med bekämpningsmedel är värt att understöda. I många länder har man redan tidigare berett motsvarande planer i syfte att minska användningen av eller riskerna med bekämpningsmedel och dessa planer har haft en sporrande effekt. Finland har också goda erfarenheter av den plan vars syfte var att minska användningen av bekämpningsmedel baserad på frivilliga åtgärder på 1990-talet. I enlighet med förslaget förutsätter planen att medlemsländerna har planmässiga mål, åtgärder och tidtabeller. I Finland anser man att det emellertid är skäl att överväga noggrannare anvisningar om innehållet i planen, t.ex. i bilagan eller i de tekniska anvisningarna i direktivet. Intressegruppernas deltagande i beredningen av handlingsplanerna gör att olika grupper i branschen binds till planen i större utsträckning, och främjar således genomförandet av planen. Medlemsländerna skall bereda nationella planer inom tre år efter direktivets ikraftträdande och se över planen vart femte år.

Enligt förslaget skall yrkesmässiga användare av bekämpningsmedel, distributörer och rådgivare garanteras tillräcklig utbildning när det gäller att förebygga risker med användningen av bekämpningsmedel. I Finland krävs även för närvarande utbildning för användare av bekämpningsmedel av jordbrukare som är bundna till miljöstödet. I enlighet med den nationella lagstiftningen om bekämpningsmedel skall köpare och användare av sådana bekämpningsmedel som definieras som särskilt farliga dessutom avlägga en specialexamen. Finland understöder att utbildning krävs av yrkesmässiga användare av bekämpningsmedel och anser att utbildning för distributörerna också är viktig. Förslaget bör dock förtydligas så att det av innehållet framgår om utbildningen är obligatorisk eller endast önskvärd. Dessutom bör "yrkesmässig användare" definieras tydligt. I bilagan till

förslaget presenteras heltäckande de ämnen som skall ingå i utbildningen. Däremot ges inga närmare anvisningar om utbildningens längd eller om hur ofta utbildningen skall genomgå.

Finland stöder de skyldigheter som gäller inspektion av spridningsutrustning för bekämpningsmedel, eftersom en betydande del av de bekämpningsmedel som används vid spridning med otestad utrustning som känt kan sprida sig utanför det område som utgör föremål för bekämpningen. De jordbrukare som är bundna till miljöstödet skall redan nu testa utrustningen med fem års intervall.

Finland stöder det huvudsakliga förbudet mot flygbesprutning med bekämpningsmedel, som ingår i förslaget. I förslaget anges allmänt under vilka förutsättningar flygbesprutning får användas. I praktiken liknar detta förslag de bestämmelser om flygbesprutning som ingår i vår gällande lagstiftning. I vissa fall, t.ex. då omfattande skogsförstörelse hotar kan det vara befogat att tillgripa flygbesprutning.

De åtgärder enligt artikel 10 som syftar till att skydda vattenmiljön bör understödjas. För närvarande har såsom villkor för en trygg användning av i Finland godkända beredningar av bekämpningsmedel införts begränsningar för användning i närheten av vattendrag. Dessutom förutsätts att jordbrukare som är bundna till miljöstödet för jordbruket inte använder bekämpningsmedel i närheten av vattendrag. Finland stöder också liten användning av bekämpningsmedel bl.a. på trafikleder, järnvägslinjer och andra områden som släpper igenom vatten bra. Finland anser att förslaget också i större utsträckning bör betona skyddet av grundvatten. Finland stöder de förslag med hjälp av vilka direktivförslaget preciseras så att användning av såsom farliga klassificerade bekämpningsmedel på områden avsedda för vattenförsörjning begränsas eller förbjuds och skyddet av grundvatten tas in i artikel 10 eller 11.

Finlands åsikt är att det lönar sig att begränsa användningen av bekämpningsmedel till så små mängder som möjligt inom områden där allmänheten eller känsliga befolkningsgrupper vistas.

Bekämpningsmedel medför risker inte endast i samband med användningen utan även

i övrigt då preparaten hanteras och lagras och inom avfallshanteringen. Artikel 12 går i rätt riktning eftersom den fäster vikt vid andra risker än sådana som föranleds av användningen. Förslaget preciserar dock inte vilka åtgärder som är nödvändiga för att man skall kunna undvika dylika risker.

I artikel 13 framhävs motiverat andra metoder än kemisk bekämpning som främsta metod. Införandet av bl.a. integrerat växtskydd bör främjas med alla tänkbara medel. I förslaget anges inte närmare alla tänk-

bara incitament, med hjälp av vilka medlemsländerna bör främja en utökning av integrerat växtskydd. Främjande av ekologisk odling eller odling utan bekämpningsmedel kunde även nämnas i ramdirektivet som ett mål i enlighet med strategin.

Utvecklande av indikatorer på gemenskapsnivå som behövs för att beskriva användningen av och riskerna med bekämpningsmedel bör understödjas för att man skall kunna tillämpa harmoniserade metoder för att följa upp åtgärderna enligt direktivet.